

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2017 m. vasario 27 d. sprendimu Nr.T-20

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017 – 2019 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

2017 metai

Biudžetiniai metai	2017 m.
Asignavimų valdytojai	Joniškio rajono savivaldybės administracija, kodas 288712070 Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka, 288712070 Joniškio kultūros centras, 190574241 Žagarės kultūros centras, 300542630 Joniškio istorijos ir kultūros muziejus, 190573869 Joniškio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, 157655065 Joniškio rajono Žagarės lopšelis-darželis „Vyšniukas“, 190551068 Joniškio vaikų darželis „Vyturėlis“, 190550347 Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, 190550151 Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Ąžuoliukas“, 290549940 Joniškio „Aušros“ gimnazija, 290565040 Joniškio Mato Slančiausko progimnazija, 190565235 Joniškio rajono savivaldybės Skaistgirio gimnazija, 190565573 Joniškio rajono savivaldybės Žagarės gimnazija, 190565388 Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla, 190565192 Joniškio rajono Gasčiūnų pagrindinė mokykla, 190563412 Joniškio r. sav. Gataučių Marcės Katiliūtės pagrindinė mokykla, 190563565 Joniškio rajono Kriukų pagrindinė mokykla, 190565420 Joniškio rajono Mindaugių pagrindinė mokykla, 190564133 Joniškio jaunimo ir suaugusiųjų mokykla, 190565769 Joniškio r. Plikiškių mokykla- daugiafunkcis centras, 302829166 Joniškio sporto centras, 190565954 Žagarės specialioji mokykla, 190565616 Joniškio A. Raudonikio meno mokykla, 190566860 Joniškio švietimo centras, 157701712 Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 301541296 Žagarės socialinių paslaugų centras, 157672552 Joniškio seniūnija, 188669337 Gataučių seniūnija, 188669675 Gaižaičių seniūnija, 188669522 Kepalių seniūnija, 188669718 Kriukų seniūnija, 188669860 Rudiškių seniūnija, 188670453 Saugėlaukio seniūnija, 188670115 Satkūnų seniūnija, 188670072 Skaistgirio seniūnija, 188670268 Žagarės seniūnija, 288669480
Misija	Tenkinant Joniškio rajono gyventojų viešuosius poreikius ir interesus, demokratiniu keliu plėtoti ir skatinti vietos savivaldą, užtikrinti kokybišką viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijų vykdymą

IŠORINĖS APLINKOS ANALIZĖ

EKONOMINIAI VEIKSNIAI

Verslas ir investicinė aplinka

Veikiantys ūkio subjektai. Statistikos departamento duomenimis, 2016 m. pradžioje Joniškio savivaldybėje veikė 415 ūkio subjektai Joniškio rajono savivaldybės tarp visų apskrities savivaldybių pagal veikiančių ūkio subjektų skaičių yra penktoje vietoje. Verslumo lygis, atspindintis veikiančių ūkio subjektų skaičių, tenkantį tūkstančiui gyventojų, yra 55,8 proc., todėl vertinant šį rodiklį, tenka konstatuoti, kad šis rodiklis nesiekia apskrities ar šalies vidurkio ir turi tendenciją mažėti. Vyrauja mažos ir vidutinės įmonės (pagal darbuotojų skaičių), 2016 m. pradžioje jų buvo 299. Didelės įmonės sudaro labai mažą procentą. Daugiausia ūkio subjektų veikia didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, kitos aptarnavimo veiklos, žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės, statybos bei apdirbamosios gamybos srityse.

Joniškio rajonas yra žemės ūkio kraštas, garsėjantis derlingomis žemėmis bei gerai išvystytu žemės ūkiu, todėl Joniškio rajonas turi geras galimybes žemės ūkio sektoriaus plėtrai. Įmonės ar ūkininkai dažniausiai specializuojasi auginti grūdines kultūras ir rapsus. Joniškioje yra nemažai ūkio subjektų, užsiimančių būtent grūdų ir trąšų prekyba, perdirbimu ir saugojimu.

Pramonė. Pramonės produkciją daugiausia sudarė mėsos, pieno, duonos ir pyrago gaminiai, šaldytų pusgaminių produktai bei pašarai, o tai rodo pramonės orientaciją į žemės ūkio produkcijos perdirbimą ir glaudžias sąsajas su egzistuojančia žemės ūkio gamyba savivaldybėje. Taip pat vystoma baldų bei medienos ir jos gaminių gamyba, kasyba ir karjerų eksploatavimas.

Tiesioginės užsienio investicijos (TUI). TUI pritraukimas – svarbus veiksnys, siekiant užtikrinti ilgalaikį ekonomikos augimą, sukurti didesnę pridėtinę vertę, greičiau diegti technologines naujoves pramonėje ir kitose verslo srityse. Mažiau išsivystę regionai, kaip taisyklė, pritraukia mažiau tiesioginių užsienio investicijų. To priežastis – nepakankamai palanki investicijoms aplinka: biurokratinės kliūtys, nepakankamai išvystyta infrastruktūra, kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Todėl būtina gerinti investicinę aplinką, pasiruošti pritraukti ir priimti investicijas. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam Joniškio rajono savivaldybės gyventojui, 2015 metų pabaigoje buvo 31 euras. Šis rodiklis, lyginant su pastaraisiais penkiais metais Joniškio rajone buvo didžiausias, tačiau lyginant su kitomis Šiaulių apskrities savivaldybėmis, šis rodiklis išlieka vis dar labai mažas.

Materialinės investicijos (MI). Materialinės investicijos įvardijamos kaip viena iš ilgalaikio ekonomikos augimo prielaidų. Analizuojant Statistikos departamento pateikiamus duomenis, pastebima, kad Joniškio rajonui apskrities kontekste tenka gana maža dalis materialinių investicijų, (2013 m. – 22 391 tūkst. eurų, 2014 m. – 24 782 tūkst. eurų ir 2015 m. išankstiniais duomenimis – 20 784 tūkst. eurų).

Minėti rodikliai rodo nepakankamą Joniškio rajono gebėjimą pritraukti bei įsisavinti investicijas, Galima daryti prielaidą, kad Joniškio rajonas nėra patrauklus užsienio investuotojams, nes čia nėra didelės vartojimo rinkos, didelę pridėtinę vertę turinčio verslo ir tam tinkamų žmoniškųjų išteklių.

Žemės ūkis

Ūkininkų ūkių registro duomenimis, 2016 metų pabaigoje Joniškio rajono savivaldybėje buvo registruoti 1569 ūkiai – tai 14,4 proc. apskrities ir apie 1,5 proc. šalies ūkių. Pagal ūkių skaičių apskrityje Joniškio rajono savivaldybė nėra išskirtinė tarp kitų apskrities savivaldybių, tačiau lenkia kitas savivaldybes pagal naudojamą (deklaruotą) žemės ūkio naudmenų bendrą plotą, tenkanti vienam ūkiui (šiuo atveju 53,32 ha), didesnis už apskrities (31,95 ha), ir didesnis už šalies (21,18 ha) vidurkį.

Joniškio rajone daugiausia nedidelių, nuo 1 iki 10 ha ūkių (891 vnt.), lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis, čia gana didelė procentinė dalis visų stambesnių (virš 100 ha) sudaro apskrities ūkių (12,06 proc.).

Šiaulių apskritis šalyje pirmauja pagal pagaminamą žemės ūkio produkciją. Apskrityje pagaminama 20 proc. visos šalies žemės ūkio produkcijos: 24 proc. Lietuvos augalininkystės ir 13,7 proc. gyvulininkystės produkcijos, Joniškio rajono žemės ūkis, garsėjantis derlingomis žemėmis bei gerai išvystytu žemės ūkiu, taip pat orientuotas į augalininkystės produkcijos gaminimą.

Turizmas

Joniškio rajonas geografiškai priskiriamas Šiaurės vidurio Lietuvos regionui, kuriame gausu turizmui tinkamų kultūros paveldo objektų, bet lyginant su aplinkiniais rajonais ne itin išsiskiria rekreacijai ir turizmui tinkamasis gamtos ištekliais. Lietuvos turizmo sistemoje Joniškio rajoną galima apibūdinti kaip tranzitinį rajoną, todėl turizmo paslaugos Joniškio rajone yra negausios ir fragmentiškos, netolygiai išsidėsčiusios rajono teritorijoje. Yra teikiamos kaimo turizmo paslaugos, veikia 5 kaimo turizmo sodybos.

Pagrindinis Joniškio rajono turizmo traukos objektas – Žagarės regioninis parkas, kuris gali pasigirti ne tik archeologijos, gamtos paminklais, draustiniais ir unikaliu kraštovaizdžiu, bet ir turtingu architektūriniu paveldu: Žagarės senamiesčiu (XVI a.–XX a. pradžia), Žagarės dvaro sodyba (XIX a.), didžiausiu Lietuvoje peizažiniu parku, Žagarės senąja bažnyčia (XVI a.), Žagarės Šv. Petro ir Povilo bažnyčia (XVII a.). Prie Žagarės regioninio parko prijungus gamtinių, rekreacinių požiūriu vertingas teritorijas ir patikslinus parko ribas Žagarės regioninio parko plotas padidėjo nuo 4930 iki 7140,42 ha. Prisijungta Mūšos Tyrelio pelkė ir Rukuižių bei Pabalių miškų kompleksai. Ypač pasikeitė pelkių plotas: padidėjo 576 ha. Lankytojams yra sudaryti 5 skirtingi turistiniai maršrutai, o vienas populiariausių jų yra 2015 m. Kovo 13 d. atidarytas Mūšos tyrelio pažintinis takas, kuris jau pateko į Lietuvos rekordų knygą kaip ilgiausias pelkėje lentų takas, kurio ilgis 3,6 km.

Joniškio mieste pagrindiniai turizmo traukos objektai yra – Joniškio krepšinio muziejus, Joniškio Šv. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia, žydų Raudonosios ir Baltosios sinagogų kompleksas, stalo teniso muziejus (įsikūręs svečių namuose „Šiaurės vartai“).

Joniškio rajone veikia trys muziejai: Joniškio istorijos ir kultūros muziejus, tautosakininko M. Slančiausko sodyba – muziejus, dailininkės M. Katiliūtės sodyba – muziejus. 2011 m. buvo įkurtas Krepšinio muziejus (Joniškio muziejaus patalpose). Išlikę 6 dvarai ar dvarų fragmentai: Žagarės dvaras, Jurdaičių dvaras, Jakiškių dvaras, Daunoravos dvaras, Medvilionių dvaras, Paaudruvės dvaras. Lankytini architektūros paminklai: Joniškio bažnyčia, Skaistgirio bažnyčia, sinagogų kompleksas Joniškyje, Juodeikių, Žukančių, Gasčiūnų, Rudiškių bažnyčios, XV–XX a. koplyčios. Skaičiuojamos devynios XV–XX a. Koplyčios, 6 vėjo malūnai, 1 garinis malūnas. Prie lankytinų Joniškio rajono vietų priskiriama ir Saulės mūšio įamžinimo vieta Jauniūnų k. Joniškyje veikia Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras, įkurtas 2005 m.

2014 m. Joniškio rajone buvo atidarytas Gasčiūnų kaimo tradicinių amatų centras. Kaimo žmonių veiklumo dėka įkurtas etnografinis muziejus, amatų centre vykdomos įvairios edukacinės programos. 2017 metais Gasčiūnai yra paskelbti mažąja kultūros sostine.

Tradicinės Joniškio miesto ir rajono šventės: vienas garsiausių ir lankomiausių- Žagarės vyšnių festivalis (liepos mėn.), Joniškio miesto šventė, Kleckų šventė Žiurkiemyje, kuri išaugo į Žiemgalos festivalį, Amatų dienos, Joniškio kultūros ir istorijos muziejaus rengiami šeškaturgiai ir saldaturgiai.

2016 m. parengtas projektas, bendradarbiaujant dar 6 savivaldybėms, „Savivaldybės jungiančios turizmo informacinės infrastruktūros plėtra Šiaulių regione“, kurią vykdys Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras.

Svarbiausi veiksniai, stabdantys turizmo paslaugų plėtrą Joniškio rajone: tinkamos turizmo informacijos trūkumas ir vis dar per maža šios informacijos sklaida, nedidelė turizmo paslaugų pasiūla (kaimo turizmo, kempingo paslaugos, gido paslaugos, ekskursijų organizavimo paslaugos ir pan.), prasta daugelio kultūros paveldo objektų fizinė būklė.

Turizmo sferą aptarnaujantis paslaugų sektorius. Turizmo socialinė ekonominė įtaka gyventojų užimtumui, investicijų mastams, regionų plėtrai tampa reikšmingu veiksnium, kuris skatina ekonomikos plėtrą ne tik kuriant naujas darbo vietas paslaugų sektoriuje, bet ir verčia kurti bei teikti daugiau paslaugų, kurios tenkintų įvairius turistų bei vietos gyventojų poreikius. Labiausiai besivystanti ir viena iš svarbiausių turizmo infrastruktūros dalių – apgyvendinimo įmonių tinklas.

Inžinerinė infrastruktūra

Keliai ir susisiekimas. Joniškio rajono susisiekimo sistemą sudaro automobilių kelių bei geležinkelių transportas. Rajone yra valstybiniai keliai: magistralinis, krašto ir rajoniniai bei vietinės reikšmės keliai. Rajonas pasižymi savo specifika, kaip esantis pasienyje su Latvijos Respublika, per kurio teritoriją juda visi transporto srautai iš Latvijos.

Iš viso Joniškio rajone 2016 m. buvo 1015,88 km vietinės reikšmės kelių. Iš jų – 141,64 km asfalto danga, 874,24 km – žvyro danga.

Numatoma pradėti Joniškio miesto centrinės dalies aikščių rekonstrukcija (Joniškio m. Miesto a., Upytės g. pradžia, Livonijos g. (iki Statybininkų g.)) III etapo darbai atliekami pagal pateiktą techninę dokumentaciją. III etapas apima pėsčiųjų takus, privažiavimus, aikšte bei parkavimo aikšte prie savivaldybės, Švč. M. Marijos ėmimo į dangų bažnyčios šventoriaus aplinką, Nepriklausomybės paminklo aplinką bei Upytės g. šiaurinę pusę. III etapo tvarkomos teritorijos plotas 12 730 m², dangų plotas 7 503m², apželdintas žemės plotas 2 900 m². Numatoma 14 automobiliu stovėjimo vietų (iš jų – 1 vieta pritaikyta žmonėms su negalia) rekonstruojamoje automobiliu stovėjimo aikštelėje prie savivaldybės aikštės.

Pasinaudojant ES parama, planuoja padėti įgyvendinti projektą „Joniškio miesto rytinio aplinkkelio nuo krašto kelio Nr. 152 Joniškis–Linkuva iki krašto kelio Nr. 209 Joniškis–Žeimelis–Pasvalys statyba“, kurio metu planuojama nutiesti 1,4 km ilgio aplinkkelį, kartu įrengiant kelio apšvietimą ir dviračių bei pėsčiųjų taką. Projektas įtrauktas į Šiaulių regiono Integruotų teritorijų vystymo programą.

Tęsiant Joniškio miesto centrinės dalies sutvarkymą, planuojama sutvarkyti pėsčiųjų-dviračių takus teritorijoje jungiančioje Joniškio miesto M. Slančiausko ir Žemaitės gatvės (Joniškio miesto parkas). Planuojama atnaujinti takų dangas, įrengti apšvietimą, pastatyti naujus suoliukus, šiukšliadėžes. Planuojamas sutvarkyti takų ilgis apie 0,7 km.

Joniškio rajono savivaldybėje keleivių vežimo veiklą vykdo tik vienas vežėjas – UAB „Joniškio autobusų parkas“.

Šilumos tiekimas. Joniškio rajone centralizuotai šiluma aprūpinama apie 60 proc. Joniškio miesto, 13 proc. Žagarės miesto daugiabučių gyvenamųjų namų. Likusioji šilumos vartotojų dalis Joniškio rajone vartoja šilumą, pagamintą individualiuose šilumos gamybos įrenginiuose, naudojančiuose dažniausiai kietą kurą. Centralizuotai šilumą ir karštą vandenį tiekia UAB „Fortum Joniškio energija“ bei UAB „Joniškio butų ūkis“, UAB „Šilumera“. Bendras Joniškio miesto šilumos tiekimo sistemos tinklų ilgis siekia 8,8 km. Vidutinis tinklų amžius nuo 2 iki 13 metų. Žagarės miesto tinklų ilgis siekia 1,3 km, vidutinis tinklų amžius – 18 metų. Gataučių kaime centrinės šilumos tiekimo tinklų ilgis siekia 0,6 km., vidutinis amžius – 25 metai. Bendras Judraičių centrinės šilumos tiekimo sistemos tinklų ilgis siekia 1,2 km, vidutinis amžius – 35 metai.

Gyvenamasis fondas. Joniškio rajono savivaldybės statinių naudotojų sąrašė įrašytas 377 daugiabučiai namai. 200 daugiabučių namų yra administruojami daugiabučių namų savininkų bendrijų arba pagal jungtinės veiklos sutartis, 177 daugiabučius namus administruoja savivaldybės paskirtas daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratorius – uždaroji akcinė bendrovė „Joniškio butų ūkis“. Iki 2017 m. sausio pirmos renovuota 59 daugiabučiai gyvenamieji namai Joniškio ir Žagarės mieste. Dar 14 daugiabučių gyvenamųjų namų yra šiuo metu renovuojami arba planuoja pradėti vykdyti renovaciją artimiausiu metu.

Parkai ir rekreacinės teritorijos. Joniškio mieste yra šios rekreacinės pilsos vietos:

Skverai: Livonijos (0,5 ha), M. Mažvydo skveras (0,4 ha), Miesto aikštės skveras (1,00 ha), Vilniaus g. skveras prie „Senukų“ parduotuvės (0,5 ha);

Parkai: Joniškio miesto parkas (4,10 ha), Joniškio miesto poilsio zonos „Sidabra“ parkas (35,0 ha), Kaštonų g. parkas prie vandens telkinio – lenkų prūdo (3,7 ha), Joniškio miesto poilsio zonos prie II-ojo tvenkinio parkas (1,5 ha), parkas prie Joniškio žemės ūkio mokyklos (3,6 ha), parkas prie Joniškio žemės ūkio mokyklos (5,7 ha), Turgaus g. parkas (0,9 ha), V. Kudirkos g. parkas (0,8 ha).

SOCIALINIAI VEIKSNIAI

Gyventojai

2017 m. pradžioje Joniškio rajone gyveno 22514 gyventojų, iš jų 10534 – vyrai ir 11980 moterų. Nuo 55-erių metų amžiaus vyrų skaičius pradeda mažėti ir jau nuo 75-ties metų amžiaus vyrų yra dvigubai mažiau nei moterų, o nuo 80-ties metų amžiaus – beveik 3 kartus mažiau. Vidutinis gyventojų amžius – 46 metai (Lietuvoje – 43). Gyventojų skaičius Joniškio rajone per 2009 – 2016 metus sumažėjo beveik 20 proc. (nuo 28085 iki 22514).

2016 m. Joniškio rajone gimė 194 , mirė 398 gyventojai. Gyventojų natūrali kaita -204

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. Joniškio rajone gyveno 3409 vaikai iki 15 metų amžiaus, t.y. 15 proc. visų gyventojų.

2016 m. pradžioje Joniškioje iš viso gyveno 14014 darbingo amžiaus žmonės ir 5724 pensijinio amžiaus žmonės.

2017 m. sausio 1 d. Šiaulių TDB Joniškio skyriuje buvo registruoti 1728 bedarbiai, nedarbo lygis siekė 12,3 proc. palyginus su 2016 m. sausio 1 d. nedarbo lygis sumažėjo 0,7 proc. punkto, o bedarbių skaičius – 139.

Lietuvoje nedarbo lygis 2017 m. sausio 1 d. siekė 8,5 proc., o Šiaulių teritorinėje darbo biržoje - 9,3 proc.

Švietimas

Švietimo įstaigų tinklas savivaldybėje yra išdėstytas optimaliai, sudaromos sąlygos, užtikrinančios mokymosi, švietimo pagalbos prieinamumą įvairių poreikių turintiems vaikams ir suaugusiesiems. Vidurinis išsilavinimas teikiamas rajono centre, Žagarės mieste ir Skaistgirio miestelyje esančiose gimnazijose, pradinis ir pagrindinis, be Joniškio, Žagarės ir Skaistgirio, teikiamas Kriukų miestelyje ir dar 4 kaimų vietovėse. Žagarės specialiojoje mokykloje ir Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Specialiojo ugdymo skyriuje turi sąlygas ugdytis vaikai pagal specialiąsias programas ir asmenys iki 21 metų pagal socialinių įgūdžių programą. Rajone yra jaunimo mokykla ir jaunimo klasės vienoje pagrindinių mokyklų bei suaugusiųjų mokykla, kur sudarytos sąlygos įgyti pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą dirbantiems asmenims. Rajono centre yra mokinių bendrabutis.

Kasmet plečiasi ikimokyklinio ugdymo prieinamumas, švietimo pagalba ikimokyklinio amžiaus vaikams. Ikimokyklinis ugdymas vykdomas Joniškio ir Žagarės miestuose, Kriukų ir Skaistgirio miesteliuose ir dar 6 kaimų vietovėse. Joniškio vaikų lopšelyje-darželyje „Ažuoliukas“ veikia grupė vaikams su negalia, „Saulutėje“ – budinti grupė, Žagarės lopšelyje-darželyje „Vyšniukas“ – ikimokyklinio amžiaus vaikų globos grupė.

Švietimo centro įsteigto Trečiojo amžiaus universiteto keturiuose (Anglų kalbos, Kultūros ir meno, Sveikatos, Kraštotyros ir turizmo) fakultetuose tenkinami senjorų neformaliojo švietimo poreikiai.

Meno mokykloje yra teatro, choreografijos, dailės ir muzikos skyriai, du pastarieji skyriai – ir Meno mokyklos Žagarės filiale, Joniškio sporto centre veikia: krepšinio, futbolo, žolės riedulio, stalo teniso, tinklinio, lengvosios atletikos, aerobikos, imtynių, karate sportinės grupės.

Joniškio rajono savivaldybėje veikia:

- 3 gimnazijos
- 1 progimnazija
- 5 pagrindinės mokyklos
- 1 Jaunimo ir suaugusiųjų mokykla
- 1 specialioji mokykla
- 1 mokykla-daugiafunkcis centras
- 4 ikimokyklinės įstaigos
- 2 neformaliojo ugdymo įstaigos (Sporto centras ir Meno mokykla su Žagarės filialu)
- 1 Švietimo centras su pedagogine psichologine tarnyba
- 1 viešoji įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ugdymo programą.

Joniškio Žemės ūkio mokykloje, kurios steigėja yra Švietimo ir mokslo ministerija, vykdoma akredituota vidurinio ugdymo programa, įgyvendinamos 8 profesinio mokymo programos, suaugusiųjų mokymo skyriuje vykdomas tęstinis profesinis mokymas. Mokykla turi savo bendrabutį.

Žagarės ir Joniškio miesto darželiai dalinai renovuoti. Pagal VIP renovuota Gataučių Marcės Katiliūtės pagrindinė mokykla, Mato Slančiausko progimnazijos renovacija, dėl nepakankamo finansavimo ir dėl rangovų kaltės užsitęsė Žagarės gimnazijos renovacijos darbai. Baigta Plikiškių mokyklos-daugiafunkcio centro renovacija, geros būklės dar 4 švietimo įstaigų pastatai ir edukacinės erdvės, renovacija reikalinga 6 įstaigoms ar jų atskiriems korpusams, skyriams.

Nuolat gerinamos mokytojų darbo sąlygos, mokyklos aprūpinamos mokymo priemonėmis, įranga, darbo vietos kompiuterizuojamos, gerėja sąlygos mokytojų savišvietai ir jų pasiruošimui pamokoms, naudojant šiuolaikines technologijas. Mokytojai kelia kvalifikaciją, siekiant aktyviau diegti informacines technologijas ugdymo procese ir gerinti ugdymo kokybę.

Tikslinga ieškoti galimybių ir dalyvauti programose siekiant tolesnio mokyklų ugdymo bazės atnaujinimo ir modernizavimo.

Iš 12 bendrojo ugdymo įstaigų 10 naudoja elektroninius dienynus.

2016–2017 mokslo metų rugsėjo 1 d. rajone mokėsi 2577 mokiniai iš jų 40 (priešmokyklinio ugdymo grupėse), 67 suaugusieji (Jaunimo ir suaugusiųjų mokykloje). Per paskutinius trejus metus nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugsėjo 1 d. sumažėjo 329 mokiniais, t. y. 11,3 procentai.

Ikimokyklines įstaigas lanko 556 vaikai. Iš jų: priešmokyklinio ugdymo grupėse – 1. Ikimokyklinio ugdymo skyrius ar grupes lanko 153 vaikai, pagal priešmokyklinio ugdymo programas mokyklose ugdomas 40 vaikų, VŠĮ „Spalvų harmonija“ – 25 vaikai.

Neformaliojo ugdymo įstaigose ugdomi 640 mokiniai: Sporto centre – 325 mokiniai, Meno mokykloje – 315. Šie skaičiai keletą paskutinių metų išlieka stabilūs.

Užtikrinamas nuo mokyklos 3 km ir toliau gyvenančių mokinių pavėžėjimas. Mokyklos turi 14 geltonųjų autobusų. 2016–2017 mokslo metų spalio 1 d. duomenimis mokykliniu transportu buvo vežiojami 461 mokinys, autobusų parko transportu – 680 savivaldybės mokyklų mokinių, ir 121 Žemės ūkio mokyklos mokiniai.

2016 m. spalio 1 d. duomenimis mokinių nemokamo maitinimo ataskaitoje pažymėta, kad nemokamą maitinimą gavo 678 mokinių, tai sudaro 25 procentus mokinių. 2015 m. nemokamą maitinimą gavo 877 mokiniai, tai sudarė 31 procentą. Lyginant su 2015 metais, nemokamai maitinamų mokinių skaičius sumažėjo 199.

Rajono švietimo įstaigose dirba 422 pedagogai. Iš jų: Bendrojo ugdymo mokyklose – 282; Sporto centre – 19 (11 pirmaeilininkų); Meno mokykloje – 29 (27 pirmaeilininkai); ikimokyklinio ugdymo įstaigose – 71. Dalis vadovų turi pamokas, dalis mokytojų dirba keliose ugdymo įstaigose.

Švietimo įstaigoms vadovauja 40 vadovų (39 dirba bendrojo ugdymo įstaigose: direktoriai, pavaduotojai ugdymui). Iš jų 14 (36 proc.) yra įgiję trečiąją vadybinę kvalifikacinę kategoriją; 14 (36 proc.) yra įgiję antrąją vadybinę kvalifikacinę kategoriją, neatestuotų – 11 (28 proc.) vadovų. Švietimo centro direktorius neatestuojamas.

Socialinės paslaugos

Joniškio rajono savivaldybėje teikiamų socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmens, šeimos, bendruomenės socialinių problemų plitimui, taip pat visuomenės saugumui užtikrinti.

Joniškio rajone pagrindinė socialinių paslaugų organizatorė yra Joniškio rajono savivaldybė, o socialines paslaugas teikia Joniškio socialinių paslaugų ir Žagarės socialinių paslaugų centrai. Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo tikslas - grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi.

Joniškio rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygoja panašūs veiksniai. Dažniausi jų šie:

Visuomenės senėjimas. Lietuvos statistikos departamentas pateikia duomenis apie pagyvenusių (60 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičiaus visuomenėje didėjimą lyginant su bendru gyventojų skaičiumi. Žemas gimstamumo lygis ir jaunimo emigracija lemia spartų mūsų šalies gyventojų senėjimą. Gyventojų senėjimas – sudėtingas reiškinys, sukeliantis įvairių socialinių ir ekonominių pasekmių: seniems žmonėms iškyla sveikatos, apsitarnavimo, prisitaikymo buityje ir visuomenėje problemų. Todėl senstant visuomenei, sunkėja mokesčių našta ekonomiškai aktyviems darbingo amžiaus gyventojams, didėja medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis. Taip senyvo amžiaus asmenys tampa viena iš svarbiausių socialinių paslaugų gavėjų grupių. Dažniausiai senyvo amžiaus asmenims reikalingos pagalbos į namus, socialinės globos, transporto paslaugos ir techninės pagalbos priemonės (neįgaliojo vežimėliai, lazdelės, vaikštynės). Joniškio rajone apie ketvirtadalį visų rajono gyventojų sudaro pensinio amžiaus žmonės, todėl tikėtina, kad netolimoje ateityje daugeliui jų bus nustatytas socialinės priežiūros ar socialinės globos paslaugų poreikis.

Negalia. Įgyvendinant neįgalųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse. Neįgaliesiems teikiamos socialinės paslaugos bendruomenėje padeda jiems sėkmingiau integruotis į visuomenę. Neįgaliesiems teikiamos panašios socialinės paslaugos kaip ir senyvo amžiaus asmenims: pagalba į namus, socialinė globa, transporto paslaugos, aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymo paslaugos.

Viena iš pagrindinių socialinių problemų Joniškio rajone yra nepilnai patenkinti neįgalųjų socialinių paslaugų ir dienos socialinės globos poreikis, todėl būtina plėtoti tokių socialinių paslaugų tinklą. Suaugę asmenys pripažįstami neįgaliaisiais dažniausiai dėl jungiamojo audinio ir skeleto – raumenų sistemos ligų, vaikai – dėl psichikos ir elgesio sutrikimų.

Socialinės rizikos šeimos. Didėja socialinių paslaugų poreikis ir socialinės rizikos šeimoms, asmenims ir vaikams. Šį poreikį lemia vis didėjantis nedarbas ir daugelio gyventojų nuostata gyventi naudojantis tik valstybės pinigine parama. Socialinės rizikos šeima apibrėžiama kaip šeima, kurioje auga vaikai iki 18 metų, ir bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ir seksualinę prievartą. Labai svarbu dirbti prevencinį darbą, kad mažėtų socialinės rizikos šeimų.

Socialinės rizikos šeimų skaičius Joniškio rajono savivaldybėje per 2012–2016 metus mažėjo tik dėl bendro gyventojų (tame tarpe ir vaikų) skaičiaus mažėjimo, be to dirbamas prevencinis darbas su stebimomis šeimomis.

Metai	Socialinės rizikos šeimos	Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius
2012	161	391
2013	127	326
2014	110	291
2015	103	268
2016	98	246

Kol kas išlieka didelis nestacionarių socialinių paslaugų poreikis socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams. 2014 m. Žagarėje įsikūrė centras, teikiantis paslaugas rizikos šeimoms ir šių šeimų vaikams, kuriame teikiamos vaikų priežiūros bei užimtumo dienos metu

paslaugos, pagalba vaikams ir tėvams, tėvų socialinių įgūdžių, auginant vaikus, sprendžiant kitas šeimos problemas, ugdymas, teisinė pagalba ir kt. Tokio pobūdžio įstaigų paslaugos yra prevencinė priemonė įvairių šeimos socialinių problemų kilimui, todėl vaikų dienos centrų paslaugos turėtų būti prieinamos taip pat ir socialinei rizikai nepriskiriamų šeimų vaikams.

Kitos paslaugos.

Joniškio rajono savivaldybėje yra įsteigtas Joniškio krizių centras – nakvynės namai, kuriuose teikiamos šios paslaugos: laikino apnakvyndinimo (per metus apnakvindinama apie 20 asmenų; intensyvios krizių įveikimo, laikino apgyvendinimo (per metus apgyvendinama apie 20 asmenų).

Joniškyje veikia Šv. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“, kuriuose gali būti globojama iki 35 senyvo amžiaus asmenų. Joniškio rajono teritorijoje įsikūrusiuose Beržėnų senjorų globos namuose yra galimybė apgyvendinti 35 asmenis.

Satkūnų seniūnijoje Milvydžių kaime yra įsikūrusi V. Ercupienės šeimyna. Šeimynoje globojama 12 vaikų. Planuojama skatinti tokių šeimynų atsiradimą Joniškio rajone, finansiškai remti šeimas globojančias nemažiau kaip tris vaikus.

Kultūra

2016 m. Joniškio rajono savivaldybėje kultūros srityje veikia šios įstaigos:

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka su 18 filialų;

Joniškio kultūros centras su 9 kaimiškų skyrių;

Žagarės kultūros centras su 2 bendruomenės salėmis;

Joniškio istorijos ir kultūros muziejus su 2 filialais.

2016 m. bibliotekinių gyventojų aptarnavimą organizavo **Joniškio Jono Avyžiaus viešoji biblioteka**, Žagarės miesto filialas, 17 veikiančių filialų kaime, 5 knygų išdavimo (paslaugų) punktai ir kilnojamoji biblioteka, vežanti knygas bibliotekos mikroautobusu į tolimesnius kaimus, kur nėra stacionarių bibliotekų.

Bibliotekų tikslas – teikti bibliotekinio gyventojų aptarnavimo paslaugas, tenkinti rajono gyventojų skaitymo ir informacinius poreikius, skatinti įvairių visuomenės grupių skaitymą, ugdyti literatūrinį išprusimą, suteikti prieigą prie šiuolaikinių technologijų, interneto, organizuoti kompiuterinio raštingumo mokymus, teikti konsultacijas, taip mažinant kaimo gyventojų skaitmeninę atskirtį, kaupti ir skleisti kraštotyros informaciją, iškilių kraštiečių kūrybą.

2016 m. bibliotekos paslaugomis naudojosi 7428 registruoti vartotojai, kas sudaro 29,5 proc. rajono gyventojų. Per 2016 m. bibliotekoje vartotojai apsilankė 127256 kartų, taip pat per metus užfiksuota daugiau nei 13 tūkst. virtualių apsilankymų (lankytojų).

Vartotojams išduota 237632 fiz. vnt. įvairių leidinių. Viešojoje bibliotekoje, Žagarės miesto filiale ir 16 kaimo filialų veikė viešos interneto prieigos taškai su 63 kompiuterizuotomis darbo vietomis vartotojams. Bibliotekų darbuotojai organizavo grupinius ir individualius kompiuterinio raštingumo mokymus, teikė konsultacijas.

Biblioteka yra LIBIS (Lietuvos Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos) projekto dalyvė. Viešojoje bibliotekoje, Žagarės, Skaistgirio ir Kriukų filialuose skaitytojai naudoja internetine knygų užsakymo, rezervavimo sistema. Bibliotekos teikia e-valdžios paslaugas, organizuojamos konsultacijos, mokymai teikiant deklaracijas Valstybinei mokesčių inspekcijai. Biblioteka dalyvauja įvairiuose projektuose, vykdo kultūrines veiklas.

2016 m. Viešosios bibliotekos antro aukšto patalpose pakeista elektros instaliacija ir atliktas remontas.

Joniškio kultūros centre (kartu su skyriais kaimuose) 2016 m. veikė 53 mėgėjų meno kolektyvai, studijos ir būreliai (2014 m. – 39); juose dalyvavo 634 asmenys. 22 vaikų kolektyvuose (2014m. - 16) dalyvavo 294 asmenys. Kultūros centras per 2016 m. suorganizavo 322 renginius, kuriuose dalyvavo 101300 dalyviai. Kartu su filialais renginių skaičius - 650, juose dalyvavo 145800 dalyvių.

Kasmet organizuojami tradiciniai rajono kultūros renginiai: Sausio 13–osios Vasario 16–osios, Kovo 11-osios minėjimai, Lietuvos valstybės (karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos renginys, Joniškio miesto dienos, seniūnijų, kalendorinės šventės, pilietiškumo akcija „Laisvės skrydis“, vyresnio amžiaus liaudiškų šokių kolektyvų festivalis „Jievaro tiltas“, Tarptautinei teatro dienai skirti renginiai ir daugelis kitų minėjimų, švenčių. Tradiciniais renginiais tapo Joniškio rajono meno šventė, Saulės mūšio pergalės minėjimas, Amatų diena, Aitvarų šventė. Joniškio rajono kultūrinį foną puošia ir daugelis kitų renginių.

Žagarės kultūros centras 2016 metais veiklą vykdė renovuotose patalpose. Renginiai vyko ne tik kultūros centre, bet ir įvairiose miesto erdvėse. Kultūrinė veikla vykdoma Gaižaičių seniūnijoje, Daukšių, Stungių ir Maželių kaimuose. Buvo minimos valstybinės šventės, vyko tradiciniai kultūros centro renginiai: Tarptautinė kultūros diena „Dalinantiems meilę ir grožį“, Advento vakarai, Kalėdų nakties vaidinimas „Kalėdų sniege rožės pražydo“. Taip pat kiti vaidinimai: „Pasivaikščiojimai vėlinių sodais“, „Žiedų ir žodžių simfonija mamai“, Vytautui Didžiajam ir Tėvui Stanislovui atminti skirti renginiai Juodeikiuose. Tradiciškai organizuojama Baltų vienybės diena, kalėdinės eglutės įžiebimo šventė. Respublikiniai renginiai: Sakralinės muzikos ir giesmių festivalis „Skrendu giesmės sparnais“, teatrų šventė „Vaidintuvė“, vyšnių sode vykęs dainuojamosios poezijos vakaras „Pavasario laužų vakaras“, Lietuvos kultūros tarybos remtas tarptautinis projektas „Žagarės Fringe festivalio tiltai“, pagal Lietuvos kultūros tarybos remtą projektą dvi savaites žagariečius šokio meno mokė choreografas iš Korėjos. Tarptautinis muzikinis video projektas „Boom Bang III“. Žagariečiai ir miestelio svečiai džiaugėsi profesionalaus meno renginiais: šiuolaikinio šokio spektakliu „Spalio tylėjimas“, Vytauto Landsbergio kūrybinėmis dirbtuvėmis ir muzikiniu vakaru, Aido Giniočio aktorine-muzikine programa „Kalėdinis juodraštis“, aktoriaus – bardo Henriko Savickio muzikine programa, keletu režisieriaus Antano Gluskinio spektakliais, avangardinės muzikos koncertu. Jaunimas mokėsi šokti šiuolaikinius gatvės šokius. Kiekvieną mėnesio pirmą ketvirtadienį vyko renginių ciklas „Kultūros ketvirtadieniai“, kurio metu buvo pristatomi šiuolaikinio meno projektai, koncertai, spektakliai, kino filmai. Visi renginiai – nemokami. Kultūros centre yra 10 meno mėgėjų kolektyvų, kurių veikloje dalyvauja 112 asmenų. Žagarės kultūros centras organizavo 120 renginių.

Joniškio istorijos ir kultūros muziejus yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, eksponuojanti ir populiarinanti materialines ir dvasines krašto istorijos, kultūros bei meno muziejines vertybes. Jis vykdo ne tik socialinę, bet ir kultūrinę misiją, saugo istorinę atmintį, skiria ypatingą dėmesį savo krašto praeičiai, puoselėja etninę kultūrą.

Muziejus turi tris padalinius: Joniškio sinagogų kompleksą, Rudiškių muziejų, Mato Slančiausko sodybą–muziejų Reibinių kaime.

Šiuo metu muziejuje yra saugoma apie 20 000 eksponatų, kurie suskirstyti į 6 rinkinius: fotografijos, daiktų, archeologijos, rankraščių, spaudinių, numizmatikos.

2016 m. Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje veikia net 4 pastovios ekspozicijos „Etninė ekspozicija“, „Archeologinių radinių ekspozicija“, ekspozicija „Joniškio krašto gyventojų verslai, amatai ir prekyba nuo V a. iki XX a. I pusės“. 2016 m. renginio „Muziejų naktis“ metu atidaryta ir visuomenei pristatyta nauja muziejaus ekspozicija „Joniškio dekanato istorija ir sakralinio paveldo vertybės“ 1 salė. 2016 m. pradėta kurti interaktyvi Joniškio miesto istorijos ekspozicija Baltojoje sinagogoje, kurios kūrimą finansavo Lietuvos kultūros ministerija ir Joniškio rajono savivaldybė.

2016 metais Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje ir jo padaliniuose buvo surengta 32 įvairios tematikos parodos, kurios reprezentavo mūsų krašto istorijos, etninę bei kultūros paveldą ir pristatė mūsų krašto kūrėjus, dailininkus ir tautodailininkus. Jas aplankė ir jų pristatymuose dalyvavo 1578 lankytojai.

2016 m. Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje aktyviai vykdyta edukacinė veikla, vykdomos atviros istorijos pamokos rajono moksleiviams, edukaciniai užsiėmimai suaugusiems ir šeimoms. Per metus praveista 60 edukacinių užsiėmimų, dalyvavo 1172 žmonių. Muziejaus darbuotojai kasmet atnauja edukacinių užsiėmimų temas, atsižvelgdami į mokymosi programas bei dalyvių pageidavimus. 2016 m. sukurta 15 naujų edukacinių užsiėmimų įvairia tematika bei įvairaus amžiaus lankytojams.

Svarbi muziejaus veiklos kryptis – etnografinės ekspedicijos. Kasmet muziejaus darbuotojai išvyksta į rajono miestelius, kaimus ir vienkiemius. Ekspedicijų metu sukaupia daug informacijos apie Joniškio krašto kryždirbystę ir kalvystę, audėjas, audinių pavyzdžius, medžiagas apie krašto muzikantus, dvarus, medinius mažosios architektūros paminklus, etnografines sodybas. 2016 m. muziejaus darbuotojai, kartu su Klaipėdos universiteto prof. dr. Vyktutu Vaitkevičiumi bei Vilniaus universiteto ir Klaipėdos universiteto studentais rinko medžiagą ir tyrinėjo Joniškio rajono mitologinį paveldą, Joniškio rajono šventvietes, surinkta medžiaga saugoma Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus archyvuose, susisteminta medžiaga išleista leidiniu „Senosios Lietuvos šventvietės. Joniškio rajonas“.

2016 m. Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje kaip ir kasmet aktyviai vykdyta leidybinė veikla. Išleistas naujas Joniškio krašto etninės kultūros kalendorius „Nauji gaspadoriai - švieži kalendoriai“. Muziejus išleido naują krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Žemgala“ jungtinį numerį, kuriame publikuoti reikšmingas krašto istorijos, kraštotyros, kalbotyros, etninės kultūros įžvalgas pateikiantys moksliniai straipsniai, atsiminimai apie garsias asmenybes, Joniškio krašto literatų poezija ir vertimai, surinkta ir susisteminta ekspedicijos medžiaga „Senosios Lietuvos šventvietės. Joniškio rajonas“.

2016 m. Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus darbuotojai muziejinės veiklos įgyvendinimui į įvairius fondus teikė projektų paraiškas. Ne visos paraiškos buvo finansuotos, tačiau didžioji dalis parengtų paraiškų gavo didesnę ar mažesnę finansavimą. Lietuvos kultūros taryba finansavo šiuos muziejaus projektus: „Joniškio Raudonosios sinagogos ekspozicijos kompiuterinis terminalas“, „Senosios Lietuvos šventvietės. Joniškio rajonas“. Kultūros paveldo departamentas prie LR Kultūros ministerijos finansavo tradicinį renginį „Žydų kultūros dienos renginių ciklas Joniškio sinagogose „Kalba – vienybės motina, pilietiškumo tėvas“. Viso projektams įgyvendinti fondai skyrė 11 000 Eur.

2016 m. ženkliai padidėjo turistų srautas, padidėjo susidomėjimas ne tik Raudonąja ir Baltąja sinagogomis, bet ir naujomis ekspozicijomis muziejuje. Per metus muziejų aplankė 74 turistų grupės, 1837 žmonės ne tik iš įvairių Lietuvos miestų, bet ir iš užsienio (Izraelio, Vokietijos, Švedijos, Amerikos ir kt. šalių). Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus darbuotojai ekskursijas veda ne tik lietuvių, bet rusų ir anglų kalba, kas dar labiau pritraukia pavienius turistus, kurių iš viso muziejų bei jo padalinius aplankė apie pusę tūkstančio žmonių.

Muziejus kasmet organizuoja tradicinius renginius „Amatų diena“, kuri tradiciškai vyksta Reibinių kaime, „Muziejų naktis“, „Žydų kultūros diena“, „Kalėdinis prekymetis“. Renginiai gerai žinomi ne tik Joniškio rajone, bet ir už jos ribų. Be savo renginių, muziejus organizuoja ir rengia renginius bendradarbiaudamas su kitomis kultūros, švietimo, nevyriausybinėmis ir jaunimo organizacijomis. 2016 m. Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus organizuotus renginius aplankė 3072 žmonės.

Muziejus gali pasidžiaugti kasmet gausėjančiu lankytoju skaičiumi bei įvairia veikla. Bendrai muziejų ir jo padalinių 2016 metais aplankė apie 8 tūkst. lankytojų.

Sportas

Šiuo metu, Joniškio rajone veikia 30 sporto klubų, 1 VŠĮ ir Sporto centras, kurį lanko 329 mokiniai. Be to, mokiniai turi galimybę lankyti sporto būrelius savo mokymo įstaigose, neformaliojo švietimo programose.

Joniškio sporto centro atstovai dalyvavo 38-jose respublikinėse ir tarptautinėse graikų-romėnų imtynių varžybose, 4-jose respublikinėse laisvųjų imtynių, 15-oje respublikos ir 2-ose tarptautinėse lengvosios atletikos pirmenybėse ir turnyruose, 4-jose vaikų ir jaunučių tinklinio pirmenybėse, 5-jose krepšinio pirmenybėse, 15-oje krepšinio šokėjų grupių respublikinėse pirmenybėse, 2-ose žolės riedulio pirmenybėse, 2-ose karate čempionatuose, 40-tyje stalo teniso pirmenybių, turnyrų ir reitinginių varžybų. Iš viso iškovota virš 180 medalių. Iš viso varžybose startavo 290 Joniškio sporto centro sportininkų.

2016 metais vyko 7-ių sporto šakų Joniškio rajono pirmenybės, 2-jos žmonių su negalia žaidynės, 6-ių sporto šakų Joniškio rajono seniūnijų sporto žaidynių varžybos. Sporto klubai, bendradarbiaujant su Joniškio sporto centru, surengė 200 rungtynių ir varžybų, kuriuose dalyvavo virš 2800 dalyvių. Rajone propaguojama apie 15 sporto šakų.

2016 m. Joniškio savivaldybės seniūnijų komanda Lietuvos seniūnijų finalinėse varžybose iškovojo 5 vietą iš 54 dalyvavusių savivaldybių.

Joniškio rajoną Nacionalinėje krepšinio lygoje reprezentuoja Joniškio „Delikatesas“. Įvairiose Lietuvos ir tarptautinėse varžybose ir turnyruose dalyvauja graikų-romėnų sporto klubas „Kova“, stalo teniso klubas „Sidabra“, jėgos trikovės VŠĮ „Varūna“.

Joniškiečių aktyvumą sporto ir kūno kultūros srityje riboja silpnai išplėtotą infrastruktūra sportuojantiems: iki kritinės ribos susidėvėję sporto aikštynai mokyklose. Joniškio mieste trūksta sportinių žaidimų salių mokymo įstaigose, įvairių treniruočių salių sporto klubams, susidėvėjęs turimas sporto inventorių.

Joniškio rajono savivaldybė remia Joniškio rajone registruotų sporto klubų veiklą, sportininkus, atstovaujančius rajonui įvairiose varžybose, skiria finansavimą Joniškio sporto centro veiklai užtikrinti, įvairiems sporto renginiams organizuoti. 2016 m. sportininkų apdovanojimams skirta 8000 Eur.

Sveikata

Sveikatos priežiūros sistemos įstaigos Pastaraisiais metais Joniškio rajono sveikatos priežiūros ištekliai kito nežymiai. 2016 m. Joniškio rajone veikė 1 valstybinė ligoninė, 7 ambulatorinės sveikatos priežiūros įstaigos SAM sistemoje. Iš viso rajone 6 privačios asmens sveikatos priežiūros, iš jų 4 privačios odontologinės priežiūros įstaigos. Joniškio rajone 2016 m. veikė 14 medicinos punktų.

Gyventojų bendrasis sergamumas. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro, Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis, 2015 m. Joniškio rajone dažniausiai buvo sergama kraujotakos sistemos ligomis. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 2015 m. rajone buvo 1,23 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis. Per 2011-2015 metų laikotarpį nuo kraujotakos sistemos ligų mirė 1253 asmenys, t. y. vidutiniškai po 250 asmenų

kasmet. Moterų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų didesnis nei vyrų, tačiau vyrai miršta nuo šių ligų jaunesni.

Joniškio rajone 2015 m. buvo pasiekti neigiami rodikliai pagal išvengiamo mirtingumo rodiklį, kuris buvo 1,19 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis. Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui buvo 0,83 karto mažesnis nei Lietuvos vidurkis.

Teigiami rodikliai 2015 m. Joniškio rajone fiksuoti vertinant sergamumą tuberkulioze, asmenų žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, mirtingumą/standartizuotą mirtingumą dėl nukritimo, pėsčiųjų mirtingumą dėl transporto įvykių, slaugytojų tenkančių vienam gydytojui skaičių, sergamumą vaistams atsparia tuberkulioze.

Preveninių sveikatos programų įgyvendinimas. Joniškio rajone yra vykdomos prevencinės programos finansuojamos iš PSDF biudžeto lėšų, kaip gimdos kaklelio ir krūties vėžio, prostatos vėžio ankstyvosios diagnostikos, širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos bei vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos.

2015 m. tikslinės populiacijos dalis rajone, dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje, buvo 0,49 karto mažesnė nei Lietuvos vidurkis; tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje buvo 0,8 karto mažesnė nei Lietuvos vidurkis, tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje buvo 0,65 karto mažesnis nei Lietuvos vidurkis.

VIDINĖS APLINKOS ANALIZĖ

Organizacinė struktūra

Joniškio rajono savivaldybėje vietos savivaldos principus įgyvendina šios vietos savivaldos institucijos: atstovaujamoji – Joniškio rajono savivaldybės taryba ir vykdomoji – Joniškio rajono savivaldybės administracija, turinčios vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas.

Savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės ir savo funkcijų įgyvendinimą atstovaujant bendruomenės interesams.

Savivaldybės kontrolės institucija – Joniškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – prižiūri, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas bei naudojamas savivaldybės turtas, ir kaip tvarkomas savivaldybės biudžetas.

Joniškio rajono savivaldybės tarybą sudaro 25 tarybos nariai. Iš savivaldybės tarybos narių sudaromi tarybos komitetai, kurių pagrindinės funkcijos: nagrinėti klausimus ir teikti juos svarstyti tarybai bei merui; kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų, kaip vykdomi tarybos sprendimai ir mero potvarkiai.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos steigėjas yra Joniškio rajono savivaldybės taryba. Joniškio rajono savivaldybės administraciją sudaro administracijos direktoriui pavaldūs skyriai bei teritoriniai administracijos padaliniai – seniūnijos.

Teisinė bazė

Joniškio rajono savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir vidaus teisės aktais:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu;

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu;
Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu;
Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu;
Valstybės ilgalaikės raidos strategija;
Nacionaline darnaus vystymosi strategija;
Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymu;
Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030““;
2014–2020 metų Nacionaline pažangos programa;
Joniškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Joniškio rajono savivaldybės administracijos nuostatais, kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Planavimo sistema

Joniškio rajono savivaldybės veikla planuojama atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo dokumentus:

Joniškio rajono savivaldybės 2014-2020 m. strateginį plėtros planą, Joniškio rajono bei Joniškio miesto savivaldybės teritorijos bendruosius planus.

Strateginio planavimo procesai organizuojami vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo metodika, patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-99 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo tvarkos patvirtinimo“. Kiekvienais metais Joniškio rajono savivaldybėje rengiami savivaldybės veiklos trimečiai planai, pagal kuriuos sudaromas einamųjų metų biudžetas, savivaldybės administracijos ir seniūnijų metiniai veiklos planai.

Žmogiškieji ištekliai

Savivaldybės administracijos struktūroje 2017 m. pradžioje veikė 13 skyrių, 2 poskyriai ir 10 seniūnijų. Didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius, kurį nustato savivaldybės taryba, savivaldybės administracijoje 2017 m. buvo 208. 2017 m. sausio 1 d. dirbo 209 darbuotojai: 2 administracijos vadovai, 74 valstybės tarnautojai ir 133 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

Finansiniai ištekliai

Joniškio rajono savivaldybės 2017 m. biudžeto projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir Vietos savivaldos įstatymais, 2017 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

Joniškio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano programų pagrindinis finansavimo šaltinis – Joniškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Be savivaldybės biudžeto, savivaldybė savo tikslams įgyvendinti naudoja valstybės biudžeto lėšas, skiriamas per Valstybės investicijų programą, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas, Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšas, Privatizavimo fondo lėšas, valstybės rezervo lėšas, lėšas, gautas iš Europos Sąjungos fondų ir kt.

Savivaldybės biudžetas yra savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Joniškio rajono savivaldybės biudžetą tvirtina savivaldybės taryba.

2017 m. savivaldybės biudžeto asignavimai buvo paskirstyti 38 asignavimų valdytojams:

Savivaldybės kontrolieriaus tarnybai;

Savivaldybės administracijai;

19 biudžetinių švietimo įstaigų;

4 biudžetinėms kultūros įstaigoms;

2 biudžetinėms socialinės paramos ir sveikatos įstaigoms;

Joniškio rajono savivaldybės priešgaisrinei tarnybai;

10 seniūnijų.

Kiekvienas asignavimų valdytojas atsakingas už teisingą programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų, už paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą ir efektyvumą. Asignavimų apskaita ir atskaitomybės rengimas yra vykdomas savarankiškai kiekvieno asignavimų valdytojo.

Joniškio rajono savivaldybės biudžeto ir Valstybės investicijų lėšų nepakanka tolygiai rajono plėtrai užtikrinti. Todėl savivaldybė stengiasi išnaudoti kitas finansavimo galimybes – pasinaudoti ES struktūriniais fondais ir programomis.

Vidaus kontrolė

Savivaldybės kontrolieriaus tarnyba atlieka savivaldybės administracijos, savivaldybės administravimo subjektų ir savivaldybės kontroliuojamų įmonių finansinį ir veiklos auditą. Savivaldybės kontrolieriaus tarnybos atliekamo audito išorinę priežiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos Vidaus audito skyrius, kuris yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui, savo veikloje vadovaujasi Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatomis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą. Vidaus audito skyrius vykdo nepriklausomą, objektyvią tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veiklą, kuria būtų užtikrintas savivaldybės administracijos, jos struktūrinių padalinių, jai pavaldžių ir /arba jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų veiklos gerinimas.

STRATEGINIAI POKYČIAI 2017 METAIS

Veiklos prioritetai

Veiklos prioritetai	Vykdomos veiklos	Planuojami rezultatai ir rodikliai
<i>Švietimo paslaugų užtikrinimas ir gerinimas</i>	Optimavimo plano įgyvendinimas, ugdymo kokybės gerinimas	Optimizuotas klasių komplektų ir mokinių skaičius klasėse
	Vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymo galimybių plėtra (Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykla)	Pradėti statybos darbai, įgyvendinta 30 proc. projekto veiklų
<i>Kultūros ir sporto plėtra</i>	Joniškio kultūros centro modernizavimas	Pradėti statybos darbai, įgyvendinta 40 proc. projekto veiklų

	Sporto aikštynų įrengimas	Atnaujintas 1 sporto aikštynas
<i>Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas</i>	Integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) į namus paslaugų plėtra	Asmenų, kuriems suteikta kompleksinė pagalba, 15.
	Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas	Įsigytų ir pritaikytų pastatų vaikų globai organizuoti, 1 vnt.
	Savarankiško gyvenimo namų įkūrimas Joniškio rajono Plikiškių mokykloje-daugiafunkciame centre	Pradėti statybos darbai, įgyvendinta 30 proc. projekto veiklų
<i>Savivaldybės ir viešojo valdymo paslaugų kokybės didinimas</i>	Viešojo administravimo efektyvumo didinimas	Sudarytų elektroninių dokumentų skaičius sudaro 30 procentų nuo visų dokumentų skaičiaus
	Didinti naudojimąsi savivaldybės teikiamomis elektroninėmis paslaugomis	Suteiktų elektroninių paslaugų skaičius gyventojams ne mažesnis kaip 15 procentų nuo visų suteiktų administracinių paslaugų
<i>Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas</i>	Kompleksinis Joniškio m. daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų sutvarkymas	Sutvarkytas M. Slančiausko – Parko – Miesto aikštės daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas
	Socialinio būsto plėtra Joniškio rajone (daugiabučio namo Pakluonių g. 60 statyba)	Įgyvendinta 60 proc. projekto veiklų
	Apšvietimo sistemos rekonstrukcija Joniškio mieste	Rekonstruotas apšvietimas Žagarės g., Joniškio mieste, 900 m.
	Joniškio miesto centrinės dalies aikščių rekonstrukcija, III etapas	Atnaujinta 350 kv. m
	Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo programos įgyvendinimas	Parengti 9 investicijų projektai finansavimui gauti
	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Joniškio rajone	Nuotiesti nuotekų ir vandentiekio tinklai Geležinkelio g., Joniskis, 230 m.

**JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
STRATEGINIAI TIKSLAI IR EFEKTO KRITERIJAI**

Pavadinimas	Kodas
1. TIKSLAS. Išsilavinusi, sveika ir pilietiška bendruomenė	01
<i>Siekiant šio tikslo vykdomos programos</i>	
„Švietimo paslaugų užtikrinimas ir gerinimas“	01
„Kultūros ir sporto plėtra“	02
„Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“	03
Efeko kriterijus Mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą dalis, nuo baigusių atitinkamą programą mokinių skaičiaus, (proc.); Reikšmė 2016 m. – 90 proc. Siekiama reikšmė 2017 m. – 91 proc. Vidutinis registruotų bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų (%) Reikšmė 2016 m. – 12,3 proc. Siekiama reikšmė 2017 m. – 12,0 proc.	
2. TIKSLAS. Rajono konkurencingumo didinimas	02
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa:</i>	
„Savivaldybės ir viešojo valdymo paslaugų kokybės užtikrinimas ir gerinimas“	04
„Seniūnijų veiklos užtikrinimas“	05
„Kultūros paveldo puoselėjimas. Turizmas. Verslas“	13
Efeko kriterijus Verslumo lygis (veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius tenkantis 1000-iui gyventojų), sk. Reikšmė 2016 m. – 11,96. Siekiama reikšmė 2017 m. – 12,2.	
3. TIKSLAS. Darni gyvenamosios aplinkos plėtra	03
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa</i>	
„Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas“	12
Efeko kriterijus Gyventojų pokytis Joniškio rajono savivaldybėje (proc.) Reikšmė 2016 m. – sumažėjimas 2,7 proc.. Siekiama reikšmė 2017 m. – sumažėjimas 2,0 proc.	